

۱ - کدام گزینه به ویرایش نیاز دارد؟

- ① استادانه ترین نمونه های مناظره را در دیوان پروین اعتصامی می توان یافت.
 ② مسئله ی کاربرد شیوه ی مناظره در ادبیات فارسی دارای سابقه ای بس طولانی است.
 ③ دیوان عبدالقادر بیدل، سرشار از نازک خیالی ها و اندیشه های بدیع است.
 ④ سعدی در غزل های خویش از دشواری های راه عشق، بسیار سخن گفته است.

۲ - معنای « شد » در همه ی ابیات به جز بیت یکسان است.

- ① کجا شد سیامک شه نازنین کجا رفت هوشنگ با داد و دین ② بدو گفت بشتاب و برکش سپاه نکه کن که لشگر کجا شد ز راه
 ③ پر اندیشه شد جان کاووس کی ز فرزند و سودابه ی نیک پی ④ بدانکه که شد پیش کاووس باز فرود آمد از باره، بردش نماز

۳ - در متن زیر، به ترتیب، چند «ترکیب وصفی» و «ترکیب اضافی» وجود دارد؟

«در دوره اسلامی از همان قرن های نخستین هجری ترجمه عربی آثار معتبر یونان مورد استفاده ایرانیان قرار گرفت و بسیاری از متون عربی به ویژه تفاسیر قرآن به فارسی برگردانده شد. این رسم ترجمه تا قرن های بعد ادامه یافت.»

- ① هشت - هفت ② نه - شش ③ ده - هفت ④ ده - شش

۴ - در کدام گزینه، غلط املائی هست ؟

- ① صرافت طبع - نظم و نسق - حمیت و دلاوری - لثامت و پستی ② نخل باسق - تحجر و غرور - صیانت و نگهداری - طلل و خرابه
 ③ هزاهز و غریو - امر مطاع - فرط استیصال - دُرر ولّالی ④ خنثی کننده ی توطعه - مُحمل و بیهوده - تضرّع و زاری - ضیعتک حلال

۵ - کدام عبارت به ویرایش نیاز دارد؟

- ① غنای آثار ادبی، گواه تجربه ها، ژرف اندیشی ها و تکاپوی فرزندان ادب و فرهنگ ایران است.
 ② مطالعه ی دقیق و عمیق آثار ادبی جان را طراوت می بخشد و ذهن و ضمیر را شکوفا و بارور خواهد کرد.
 ③ آثار ادبی، آینه ی اندیشه های ملّتی است که از گذرگاه حادثه ها و خطر ها گذشته و به امروز رسیده است.
 ④ فرهنگ ایران زمین، جلوه گاه آثار منظوم و منثور فرهیختگان و اندیشه ورانی چون فردوسی، سعدی و ... است.

۶ - تعداد تکواژ کدام واژه بیشتر است؟

- ① کم حوصله ② بستنی ③ دانسته ④ دستاورد

۷ - نوع کدام ترکیب با بقیه فرق دارد؟

- ① کیف پسر همسایه ② رنگ سفید شیری ③ کتاب تاریخ ایران ④ سایه ی گیسوی نگار

۸ - در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«زاغ گفت: مرا به شواهد عقل و دلایل حس معلوم است که از خاکساران متواضع هیچ کس را این فروتنی و سلامت تبع نیست که شتر راست، دریغ باشد به تضریب بدسگال و صاحب غرض، خدمتکاری پاک سرشت را آلوده داشتن. شهریار شتر را حاضر کرد و گفت: تو همیشه بر طاعت اوامر من اقبال نموده ای و از نواحی امتناع کرده و قدمی از خاسته ی من فراتر نهاده ای؛ موجب این دگرگونی چیست؟»

- ① یک ② دو ③ سه ④ چهار

۹ - کدام فعل «مجهول» است؟

- ① خواهم برد ② رفته بودید ③ برده خواهد شد ④ تشریف فرما شدند

۱۰ - در کدام گزینه غلط املائی می یابید؟

- ① نمی دانم که در این کار مصیب بودم و در آن چه رسانیدند حق امانت گذاردند؟
 ② روزگار انصاف بستد و دمنه را فضحیت گردانید و زرق او شیر را معلوم گشت.
 ③ عواقب مکر و غدر همیشه نامحدود بوده است و خواتم بدسگالی نامبارک.
 ④ ملک در اکرام آن کافر افراط نمود و در حرمت و نفاذ امر او را نظیر خویش گردانید.

۱۱ - بیت «خرگم شده را بخواند کای یار / اینک خر تو بیار افسار» چند جمله است؟

- ۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

۱۲ - دو واژه ی «متشابه» کدام اند؟

- ۱) مقام: ارزش - مقام: جایگاه ۲) قرض: وام - غرض: مقصود ۳) متاع: کالا - مُطاع: فرمان روا ۴) القا: آموختن - القا: لغو

۱۳ - کدام فعل «ماضی استمراری» نیست؟

- ۱) برفتند ۲) رفتندی ۳) می رفتم ۴) رفتمی

۱۴ - جمله ی اصلی در عبارت «اهل کلیسا در قرون وسطی شعر را به واسطه ی آن که در خدمت خلق نبوده است، غذای شیطان می دانستند.» چه نوع جمله ای است؟

- ۱) سه جزئی گذرا به متمم ۲) چهارجزئی گذرا به متمم ۳) چهارجزئی گذرا به مفعول ۴) چهارجزئی گذرا به مفعول و مسند

۱۵ - جمله ی «پرستار بچه را با لباس پوشاند.» چه نوع جمله ای است؟

- ۱) سه جزئی با مفعول ۲) چهارجزئی با مفعول و مسند ۳) چهارجزئی با مفعول و متمم ۴) چهارجزئی با دو مفعول

۱۶ - جمله ی اول عبارت: «برخی سخن سنجان گذشته، انوری را هم پایه ی فردوسی و سعدی و هر سه را از پیامبران شعر فارسی دانسته اند.» چند جزئی است؟

- ۱) سه جزئی گذرا به مفعول ۲) چهارجزئی گذرا به مفعول و مسند ۳) چهارجزئی گذرا به مفعول ۴) چهارجزئی گذرا به مفعول و متمم

۱۷ - کدام گزینه به ویرایش نیاز دارد؟

- ۱) استادانه ترین نمونه های مناظره را در دیوان پروین اعتصامی می توان یافت.
۲) سعدی در غزل های خویش از دشواری های راه عشق بسیار سخن گفته است.
۳) مسئله ی کاربرد شیوه ی مناظره در ادبیات فارسی دارای سابقه ای بس طولانی است.
۴) دیوان عبدالقادر بیدل، سرشار از نازک خیالی ها و اندیشه های بدیع است.

۱۸ - کدام جمله نیاز به ویرایش دارد؟

- ۱) کودکان ما از سلامت کامل برخوردارند.
۲) این دیبرستان از مکاناتی مانند کتابخانه و آزمایشگاه برخوردار است.
۳) ملت پرتلاش به برخورداری می رسد.
۴) این طرح های نقاشی کامل نیست و از نقص هایی برخوردار است.

۱۹ - کدام گزینه نیاز به ویرایش دارد؟

- ۱) هر حاجت مندی از او سؤالی کرده است، به مقتضای حال خود جوابی شنیده.
۲) در زبان فارسی، دِیاری تاکنون نتوانسته است نظیر عالمی را که او آفریده است بیافریند.
۳) حافظ تنها کسی است که تعارض ها را آشتی داده و طبایع مختلف را در کنار هم نشانیده.
۴) پدید آمدن حافظ در این دوران، ناگزیر باید بدین گونه توجیه کرد که عقده ای چند صدساله در وجود او گشوده شده است.

۲۰ - تعداد اجزای تمام جمله ها، به استثنای جمله ی با یکدیگر یکسان است.

- ۱) شیخ نشابور عمق فکر و قدرت بیان مولانا را شایسته ی تحسین دید.
۲) شیخ، کودک نو رسیده ی بهاء ولد را انسانی برتر از انسان های عادی یافت.
۳) در دیدار میان آن دو، مولانا، عطار را با پدر خویش تقریباً هم سان یافت.
۴) شیخ نشابور در میان همه ی عارفان سرشناس، تنها، آن کودک نورسیده را دید.

۲۱ - همه ی ابیات به استثنای بیت فاقد جمله ی وابسته اند.

- ۱) بهار آمد و گلزار نور باران شد
۲) برقی از منزل لیلی بدرخشید سحر
۳) ارغوان جام عقیقی به سمن خواهد داد
۴) زین پیش دلورا کسی چون تو شگفت
چمن ز عشق رخ یار لاله افشان شد
وه که با خرمن مجنون دل افکار چه کرد
چشم نرگس به شقایق نگران خواهد شد
حیثیت مرگ را به بازی نگرفت

۲۲ - در کدام بیت، متمم فعل، مقدم بر سایر اجزای جمله است؟

- ۱) با من دلشده گر یار نسازد چه کنم؟
۲) بر بساط دل سماع عیش گسترده لیک
۳) ز شوق در دل من آتشی چنان افروز
۴) به دست غم گرفتارم بیا ای یار دستم گیر
دل غمگین مرا گر نوازد چه کنم؟
در جهان صاحب دلی کو تا شود مهمان دل
که هرچه غیر تو باشد بسوزد آن را پاک
به رنج دل سزاوارم مرا مگذار، دستم گیر

۲۳ - ساختمان فعل در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) از سنایی نوشته‌ها و نامه‌هایی به نثر وجود دارد که تمامی آن‌ها در کتابی با عنوان مکاتیب به چاپ رسیده است.
- ۲) در عصر مشروطه طنز و نقد سیاسی در خدمت مبارزه‌ی سیاسی قرار می‌دهد.
- ۳) بزرگان علم و ادب با تمام قوا و همه‌ی نیروی علمی خود دانسته‌های خود را به دیگران یاد می‌دهند.
- ۴) گاهی پیروزی‌ها و سرخوشی‌ها انسان را به قله‌ی شادمانی می‌نشانند و گاهی شکست‌ها او را به وادی حسرت می‌کشاند.

۲۴ - همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی دارای فعل گذرا و ناگذر هستند.

- ۱) یکی تیر زد بر بر اسب اوی
- ۲) بخندید رستم به آواز گفت
- ۳) سزد گر بداری سرش در کنار
- ۴) تهمتن به بند کمر برد چنگ
- که اسب اندر آمد ز بالا به روی
- که بنشین به پیش گران مایه جفت
- زمانی برآسایی از کارزار
- گزين کرد یک چوبه تیر خدنگ

۲۵ - جمله‌ی چهارم عبارت زیر چند جزئی است؟

«تمامی طبقات ایتالیا از شنیدن این که منافع امپراتوری نصیب ایتالیا می‌شود و رم همچنان پایتخت می‌ماند، خشنود بودند و داشتند مہیای جشن بزرگ و فراگیری می‌شدند که ناگهان تهدیدی خانمان برانداز، به نام قیام شرق، سربر آورد.»

- ۱) سه جزئی گذرا به مسند ۲) دوجزئی ۳) سه جزئی گذرا به مفعول ۴) چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند

۲۶ - در کدام عبارت، متمم اسم وجود ندارد؟

- ۱) شک نیست که بعضی از آن قوانین هنوز هم برای بشر سودمند است.
- ۲) انسان اولیه تا گلو، شکم خود را از غذا پر می‌کرد، چون نمی‌دانست چه وقت دیگر غذا می‌یابد.
- ۳) غرایز وی او را برای اوضاعی مهیا ساخته است که بیش تر با زندگی در جنگل سازگار است.
- ۴) آنان ترجیح می‌دادند زندگی را به چشم مجازاتی جان‌کاه بنگرند تا به صورت فراغت یا پاداشی.

۲۷ - فقط در بیت گزینه غلط املایی وجود دارد.

- ۱) خازه بست ز گلبن همه فراز و نشیب
- ۲) بیاویزد آن کس به غدر خدای
- ۳) قضا روزگاری ز من درر بود
- ۴) فراغ مناجات و رازش نماند
- بساط کرد ز سبزه همه جبال و ریاض
- که بگریزد از عهد روز غدیر
- که هر روزی از وی شبی قدر بود
- خور و خواب و ذکر و نمازش نماند

۲۸ - در هر گزینه رابطه معنایی میان واژگان یکسان است، به جز گزینه

- ۱) (هنر و مجسمه‌سازی)، (لاله و نرگس) ۲) (نغز و دلکش)، (مخنقه و قلاده) ۳) (ایجاز و اطناب)، (اوج و حقیض) ۴) (خود و گبر)، (موزه و پاتابه)

۲۹ - در متن زیر، چند غلط نگارشی یافت می‌شود؟

«جامی در سن شصت سالگی به قصد زیارت خانه‌ی خدا، از خراسان بیرون آمد و از آنجا به کربلا رفت. او در این سفر با پیشنهادات زیادی از جانب شاهان روبه‌رو شد؛ اما هیچیک از آن‌ها را نپذیرفت. هرگز بر علیه کسی سخن نمی‌گفت و جاناً و مالاً، به خدمت خلق بود.»

- ۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

۳۰ - در همه‌ی مصراع‌ها، «ساختمان صفت» مرکب است؛ به جز:

- ۱) روزی لب‌ت رسد به لب روزه‌دار من ۲) سوار می‌گذرد ترک ناوک افکن من ۳) مست نخواهد شدن خاطر هشیار من ۴) کز گهرش برده آب نظم گهربار من

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۲

«مسئله» در آغاز جمله باعث اشکال در نگارش جمله شده است.

آسان

۲ - گزینه ۳

در این عبارت (شد) فعل اسنادی است

آسان

۳ - گزینه ۲

ترکیب‌های وصفی: دوره اسلامی، همان قرن، قرن‌های نخستین، قرن‌های هجری، آثار معتبر، ترجمه عربی، متون عربی، این رسم، قرن‌های بعد (۹ ترکیب وصفی)

ترکیب‌های اضافی: آثار یونان، مورد استفاده، استفاده ایرانیان، تفاسیر قرآن، رسم ترجمه، ترجمه آثار (۶ ترکیب اضافی)

متوسط

۴ - گزینه ۴

«توطئه» و «محمل» نادرست و درست آن، «توطئه» و «مهمل» = بیهوده است.

متوسط

۵ - گزینه ۲

در این گزینه زمان فعل‌ها به درستی نیامده و نیز نهاد پیوسته (شناسه ی فعل) با نهاد جدا هماهنگ نیست.

آسان

۶ - گزینه ۲

سه تکواژ است: بست/ن/ی - اما بقیه دو تکواژند: دست/آورد - کم/حوصله - دانست/ه

آسان

۷ - گزینه ۲

در این گزینه، وابسته ی وابسته، صفت است اما در گزینه های دیگر، وابسته ها و وابسته های وابسته، مضاف الیه است.

آسان

۸ - گزینه ۳

املائی درست واژه‌ها:

طبع: سرشت، نهاد (تبع: تبعیت، پیروی - پیروان) / نواهی: جمع ملهی، آلات لهو / مناهی: جمع منهی، نهی شده ها / خواسته های من

معنی متن:

زاغ گفت: با توجه به نمونه های عقلی و دلایل حسّی برای من معلوم و مشخص است که از افراد متواضع و فروتن درگاه، هیچ کس مانند شتر چنین فروتن و پاک سرشت نیست؛ حیف است که به خاطر فتنه انگیزی و دو به هم زنی افراد بداندیش و مُعرض به یک خدمتکار پاک سرشت (شتر) تهمت زده شود. پادشاه شتر را احضار کرد و به او گفت: تو همیشه فرمان‌های مرا اطاعت و از آن چه نهی کرده ام، پرهیز نموده ای و ذره ای از آن چه من خواسته ام تجاوز نکرده ای؛ دلیل این تغییر چیست؟

نکات سایر واژه‌ها: تضریب، فتنه انگیزی، دو به هم زنی / غَرَض: قصد و نیت - در متن به معنی نیت بد و قصد سوء (قَرَض: وام)

آسان

۹ - گزینه ۳

ن فعل مجهول = صفت مفعولی (بن ماضی + ه) + صرف فعل شدن

متوسط

۱۰ - گزینه ۱

ب. گذاردن نادرست است و املائی آن در معنای «ادا کردن»، «گزاردن» است.

متوسط

۱۱ - گزینه ۳

در جمله سوم حذف به قرینه ی معنوی صورت گرفته.

آسان

۱۲ - گزینه ۴

آسان

۱۳ - گزینه ۱

آسان

۱۴ - گزینه ۴

شعر: مفعول / غذای شیطان: مسند

آسان

۱۵ - گزینه ۴

زبان فارسی ۳ صفحه ۶۶ جمله ی چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم را به غلط جمله ی دو مفعولی گرفته و بر مبنای این گفته ی کتاب تست طرح شده است. در چنین جملاتی حرف اضافه ی (به) را به عمد به (را)ی مفعولی تبدیل می کند و جمله را چهار جزئی دو مفعولی می نامند مانند نقاش به دیوار رنگ را زد که در کتاب، نقاش دیوار را رنگ زد، گرفته شده است.

آسان

۱۶ - گزینه ۲

انوری: مفعول / هم پایه: مسند

متوسط

۱۷ - گزینه ۳

(مسئله) زاید است و حذف آن به جمله خللی وارد نمی کند.

آسان

۱۸ - گزینه ۴

آسان

۱۹ - گزینه ۴

حذف نابه جای (را) نشانه ی مفعولی

آسان

۲۰ - گزینه ۴

«شیخ نیشابور» نهاد، «آن کودک نورسیده را» مفعول، «دید» فعل ← سه جزئی گذرا به مفعول

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ی «۱»: «شیخ نیشابور» نهاد، «عمق فکر و قدرت بیان مولانا» مفعول، «شایسته ی تحسین» مسند، «دید» فعل اسنادی ← جمله ی چهارجزئی گذرا به مفعول و مسند

گزینه ی «۲»: «شیخ» نهاد، «کودک نو رسیده ی بهاء ولد» مفعول، «انسانی برتر از ...» مسند، «یافت» فعل اسنادی ← جمله ی چهارجزئی گذرا به مفعول و مسند

گزینه ی «۳»: «مولانا» نهاد، «عطار را» مفعول، «تقریباً هم سان» مسند، «یافت» فعل اسنادی ← جمله ی چهارجزئی گذرا به مفعول و مسند

متوسط

۲۱ - گزینه ۲

جمله ی بعد از حرف ربط وابسته ساز جمله ی وابسته یا پیرو است. که ...

متوسط

۲۲ - گزینه ۱

در گزینه ۱ فعل «نسازد» به حرف اضافه اختصاصی نیاز دارد. «با من» متمم فعل است و بر فعل مقدم شده است.

متوسط

۲۳ - گزینه ۴

در گزینه ی ۴ هر دو فعل (می نشانند و می کشاند) ساده هستند ولی در گزینه های دیگر ۱ - وجود دارد ۲ - قرار می گیرد ۳ - یاد می دهند افعال مرکب هستند.

متوسط

۲۴ - گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: زد (گذرا) - اندر آمد (ناگذر)

گزینه ۲: گفت (گذرا) - بنشین (ناگذر)

گزینه ۳: بداری (گذرا) - بر آسایی (ناگذر)

گزینه ۴: برد (گذرا) - گزین کرد (گذرا)

متوسط

۲۵ - گزینه ۱

جمله‌ی چهارم (داشتند مهبای جشن بزرگ و فراگیری می‌شدند) که فعل این جمله (داشتند می‌شدند) از مصدر شدن و فعل اسنادی است و ۳ جزیی گذرا به

مسند

متوسط

۲۶ - گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱) قوانین (گزینه‌ی ۲) غذا (گزینه‌ی ۳) زندگی / همگی متمم اسم هستند. در گزینه‌ی ۴ دو متمم فعل به کار رفته است.

متوسط

۲۷ - گزینه ۱

املا‌ی صحیح واژه، «خوازه» به معنای «نوعی چوب بست برای چراغانی و آذین بندی، طاق نصرت» است.

آسان

۲۸ - گزینه ۱

«هنر و مجسمه‌سازی» تضمّن، «لاله و نرگس» تناسب

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «ترادف: نغز: دلکش» و «مخنقه: قلاده»

گزینه ۳: تضاد: «ایجاز ≠ اطناب» و «اوج ≠ حفیض (پستی)»

گزینه ۴: تناسب: «کلاهخود و لباس جنگی» و «کفش و نوار ساق پا»

متوسط

۲۹ - گزینه ۴

۱- سن شصت سالگی حشو است ۲- پیشنهادات غلط است «ات» نشانه جمع عربی است که نباید با کلمات فارسی استفاده شود ۳- بر علیه حشو است و علیه معنی بر او می‌دهد و بر علیه این گونه معنی می‌شود، «بر بر او» ۴- جاناً هم تنوین کلمه عربی است و جان کلمه فارسی است که نباید با هم همراه بشوند.

نکته: سر هم نوشتن کلمه هیچیک هم می‌تواند ایراد باشد، زیرا هیچ صفت مبهم است و نقش مستقل دارد و باید جدا نوشته شود، که اگر طراحان محترم این را هم ایراد گرفته باشند جواب گزینه ۴ است.

متوسط

۳۰ - گزینه ۱

طراحی این پرسش نیز اشکال دارد.

در گزینه ۱، روزه‌دار (تکواژ + وند + تکواژ)، صفت مشتق - مرکب است؛ گو اینکه در گزینه ۲ هم ناوک افکن را می‌بینیم که این واژه نیز مشتق - مرکب است؛ در کتاب درسی زبان فارسی ۳، پسوند ک، به عنوان یکی از پسوندهای زنده و زایای زبان فارسی معرفی شده و نیز در کتاب ادبیات فارسی ناوک، به معنای تیر کوچک آمده است! بنابراین هیچ دلیلی برای رد گزینه ۲ وجود ندارد چون هم تکواژ معنایی و هم تکواژ دستوری شناخته شده است. اما خطای دیگری که طراح محترم بدان بی توجه بوده، واژه «هشیار» در گزینه ۳ است که مرکب پنداشته شده است؛ ولی گفت و گو ندارد که در دستور زبان فارسی تکواژ «یار» در این واژه، پسوندِ بناتصاف و دارندگی است نه اسم و به معنای دوست! هوشیار یا هشیار، یعنی کسی که هوش دارد؛ همچنانکه در واژه شهریار و همانند آن، وند یادشده را می‌توان دید.

متوسط

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۲	۶ - ۲	۱۱ - ۳	۱۶ - ۲	۲۱ - ۲	۲۶ - ۴
۲ - ۳	۷ - ۲	۱۲ - ۴	۱۷ - ۳	۲۲ - ۱	۲۷ - ۱
۳ - ۲	۸ - ۳	۱۳ - ۱	۱۸ - ۴	۲۳ - ۴	۲۸ - ۱
۴ - ۴	۹ - ۳	۱۴ - ۴	۱۹ - ۴	۲۴ - ۴	۲۹ - ۴
۵ - ۲	۱۰ - ۱	۱۵ - ۴	۲۰ - ۴	۲۵ - ۱	۳۰ - ۱